კვირა. 1 აპრილი 1928 წ. № 146 წელიწადი მეხუთე ფასი 15 კაპ.

ტარტაროზი

F-925

ახალი განცხადება (ძველს): ფუი, რასა ჰგავს!? რა საშინელებაა!?

ძველი განცხადება: ეჰ, ჩემო კარგო, პირველათ მეც შენსავით მშვენიერი ვიყავი, მაგრამ ეხლა აქედამ ახეთი მივდივარ... შენც ჩემი ბედი მოგელის: შენს თავს ხელიდან ხელში ერთმანეთს მიუგდებენ, გათრევენ, გაჩანჩალებენ, გაგცვეთენ, დაგასნეულებენ და ბოლოს ჩემსავით სადმე სანაგვეში მიგაღებენ!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კონკურსი

„საუკეთესო სექცია“

ის ორი სექცია, რომელზედაც არის, ანუ იქნება, ან შეიძლება დარჩეს ლაპარაკი, მუშაობდა ერთ მაზრაში. მაზრის სახელწოდება, გეოგრაფიული მდებარეობა და მისი მეურნეობის განვითარების მდგომარეობა იმდენათ არ არის ჩვენთვის საინტერესო. საკმარისია მოვიგონოთ, რომ ამ მაზრაში მუშაობდა ორი სექცია (იგულისხმება თემის საბჭოს სექციები).

ასეა თუ ისე, ეს ორი სექცია მუშაობდა. ცხადია, ორივე სექციის დანიშნულება იყო ხელის შეეწყოთ სოფლის მშენებლობისათვის.

რაღა დაგიმალოთ, ერთი იყო განათლების, მეორე—ჯანმრთელობის სექცია.

ორივე სექციის მუშაობა იმდენათ გაღრმავდა, რომ მათ სხდომაც კი მოიწვიეს და ბოლოს საკითხების გარჩევასაც შეუდგენ.

განათლების სექციის წინაშე ერთ დღეს (გამოურკვეველია, ეს დღე მშვენიერი იყო თუ უმშვენიერო) დაისვა საკითხი ადგილობრივ სკოლის შეკეთების შესახებ. სექციამ დაადგინა სკოლის შეკეთება და ორიოდე დღის შემდეგ მუშაობასაც შეუდგა.

ჯანმრთელობის სექციამაც ბევრი არ ალოდინა. იქაც მექანიკურად წამოიჭრა საკითხი საექიმო პუნქტის დაარსების ირგვლივ.

ჯანმრთელობის სექციამ ბევრი იმსჯელა და ბოლოს გამოიტანა შემდეგი რეზოლიუცია:

მშრომელთა ჯანმრთელობის საქმე ჯანმრთელობის ორგანოების საქმეა. ეს ფაქტი საკმაო სიცხადით აღნიშნა ჩვენი სექციის ბიუროს კომისიის მიერ გამოყოფილ ქვეკომისიის სხდომამ, რაც აღნიშნულია ქვე-კომისიის სხდომის ოქმის მე-18 გვერდზე. ამიტომ ჩვენი ვალია ვიზრუნოთ ჯანმრთელობის საქმეზე, რადგანაც ჩვენ ვართ ამ სოფლის ხაზეინი.

დირექტიულ წერილებში ჩვენ საკმაო სიცხადით გავიგეთ, რომ სოფლად განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ჯანმრთელობის დაცვას, რადგანაც ჯანმრთელობის გარეშე შეუძლებელია კარგათ ყოფნა.

საბჭოთა კავშირის (საერთოდ), ამიერ - კავკასიის (ზოგადათ) და საქართველოს (კერძოთ), შინაური და საერთაშორისო მდგომარეობა გვიკარნახებს ფხიზლათ ვადევნოთ თვალყური ჯანმრთელობის საქმის გაუმჯობესებას, რადგანაც არა-ჯანმრთელი ადამიანი იგივეა (თითქმის), რაც ავადმყოფი, რომელიც ვერ შესძლებს პერმამენტულ რევოლიუციის გაღრმავებას. ამ თვალსაზრისით ჩვენ აუცილებელ საჭიროდ ვთვლით ჩვენ სოფელ მოსკანეთში საექიმო პუნქტის ორგანიზაციას.

ვინაიდან სოციალისტური სექტორის გაფართოება მოითხოვს მუშათა და გლეხთა ჯან-ღონის დაჭიმვას, ეს უკანასკნელ კი (იგულისხმება ჯან-ღონე), შეუძლებელია საექიმო დაწესებულებათა ქსელის მოწყობის გარეშე, ამიტომ ჩვენმა სექციამ აუცილებელ საჭიროდ უნდა სცნოს საექიმო პუნქტის ორგანიზაცია, რადგანაც საექიმო პუნქტი უნდა შევიდეს იმ საექიმო დაწესებულებათა ქსელში, ურომლისოდაც შეუძლებელია ჯანმრთელობის დაცვა, ჯან-ღონის შეძენა და სოციალისტურ სექტორის გაფართოება, რომელიც არის სამკურნალო ქსელის გაფართოების შედეგი და რომელშიაც (ქსელში) ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილად შედის ჩვენში გასახსნელი საექიმო პუნქტი, რომელიც (პუნქტი) აუცილებელია სამკურნალო ქსელის გასაფართოებლათ, რადგანაც ვიმეორებთ, ჯანმრთელობის გარეშე უაზრობაა კარგად ყოფნაზე ფიქრი და კარგად ყოფნა კი, როგორც ცნობილია, არის სამკურნალო ქსელის შედეგი, რომლის ორგანიული ნაწილი იქნება ჩვენში გასახსნელი საექიმო პუნქტი“.

ასეთი იყო იმ რეზოლუციის შესავალი, რომელიც ჯანმრთელობის სექციამ გამოიტანა საექიმო პუნქტის მოწყობის შესახებ.

საერთოდ, რეზოლიუციის შედგენას და მის საბოლოო რედაქციას მოუნდა სამი თვე.

რას აკეთებდა ამ ხნის განმავლობაში განათლების სექცია?

არსებითად არაფერს. მაშინ, როცა ჯანმრთელობის სექციის თვითეული წევრი ოფლში იწურებოდა რეზოლუციის შედგენაზე, — განათლების სექციის წევრები არხეინად ისხდენ სახლში და მხოლოდ დროგამოშვებით იწვევდენ სხდომებს. განათლების სექციის სიზარმაცე იქამდე მივიდა, რომ მან სავსებით დაანება თავი რეზოლიუციების წერას.

ერთად-ერთი საქმე (თუ კი ეს საქმედ ჩაითვლება)—ეს იყო, რომ განათლების სექციის თაოსნობით შეკეთდა ორიოდე სკოლა, გაიხსნა ერთი სასოფლო-სამეურნეო სკოლა და დაარსდა ქოხ-სამკითხველო. ეს იყო და ეს. მართალია, რადიო-სადგურიც მოაწყო ამ სექციამ, მაგრამ რა უყოთ მერე, რადიო-სადგურები ახლა ყველგან ეწყობა.

მთავარი მოვალეობა შეუსრულებელი დარჩა განათლების სექციას: მას არც ერთი რეზოლიუციაც არ დაუწერია.

ჯანმრთელობის სექციამ კი სულ რაღაც 9 თვის განმავლობაში 27 რეზოლიუცია გამოიტანა, რაზედაც დაიხარჯა სამი კვარტი მელანი, 17 ოზმა ქაღალდი, გატყდა 19 სამელნე ბოთლი და რამოდენიმე ათი ცალი ფანქარი. ამას გარდა, სექციის მდივანს გაუჩნდა მეჭეჭი ბევრი წერის გამო.

გარდა ამისა, ჯანმრთელობის სექციის წევრთა 90 პროცენტს გაუცვდა შალვარი სხდომებზე ჯდომით და 70 პროცენტს გაუჩნდა ბუასილი იმავე მიზეზის (ჯდომის) გამო.

მართალია, სექციის დადგენილებები ცხოვრებაში არ გატარებულა, მაგრამ ხომ იცით ობიექტურ მიზეზების ამბავია?

ამჟამად ორივე სექცია მონაწილეობს იმ კონკურსში, რომელიც გამოცხადებულია საბჭოს—საუკეთესო სექციაზე.

ცხადია, განათლების სექცია ყურ-ჩამოყრილია, მას არც ერთი რეზოლიუციაც არა აქვს შედგენილი, მაშინ, როცა ჯანმრთელობის სექციის ყოველ წევრს რეზოლიუციებით აქვს ჯიბე გატენილი.

ბოროტი ენები მაინც ამბობენ, რომ ჯილდოს განათლების სექცია მიიღებს.

ალლარ-ხალლარხანი.

აპრილისათვის
კიდევ მიიღება
ხელისმოწერა
გაზ. „მუშა“-სა
და
ჟურ. „ტარტაროზ“-ზე

უდიდესი პროლეტარული მწერალი-მაქსიმ გორკი

მისი იუბილეს გამო

ნახ. კუკრინიკსისა

სურათი ამოღებულია ჟურ. „პროჟექტორი"-დან.

გადახვეწილი რუსეთის ემიგრაცია საზიზღარ ჭორებს ავრცელებს მაქსიმ გორკის წინააღმდეგ. რომელიც სულწრფელად თანაუგრძნობს მშობლიურ პროლეტარულ სახელმწიფოს—საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჟენევის „მშვიდობიანობის მოციქულები“ ლიტვინოვის მოხსენების დროს

არ ესიამოვნათ!

ლევარსი როხროხაძე

ამ ბოლო ხანებში რკინისგზებზე გახშირებულმა კატასტროფებმა, ლევარსი როხროხაძე მეტად დააღონა და დააფიქრა.

— რა არის ნეტავი ამისი მიზეზი?!—იჯდა და ფიქრობდა ლევარსი მთელი დღეების განმავლობაში.

ბოლოს მან გადასწყვიტა—დაეთვალიერებია რკინის გზის ლიანდაგი და კიდეც გაუდგა გზა- სადგურისაკენ.

ლევარსი მიდიოდა ლიანდაგზე და სათითაოთ ათვალიერებდა შპალებსა და ლიანდაგს. ხელითაც კი სინჯავდა სიმაგრის გასაგებათ, მაგრამ წუნი ვერაფერი უნახა.

— აბა, რა ორხობა ემართებათ ამ მატარებლებს?!—ჩაილაპარაკა თავისთვის და წინ სივრცეში ლიანდაგს გახედა.. შეკრთდაღ აუ ცბათ გაკვირვებისაგან, როგორც თვითონ ამბობს, სამი საჟენი სიმაღლეზე შეხტა

— აღმოვაჩინე!— მხოლოდ ეს დაიძახა და პირი იბრუნა უკან სადგურისაკენ, მაგრამ მოსახვევში მომავალი მატარებელი დაინახა...

ლევარსიმ მორთო ყვირილი:

— გაჩერდით! არ წამოხვიდეთ, თორემ დაიღუპებით!—მაგრამ არავის ესმოდა მისი ყვირილი.

ლევარსის მოაგონდა, რომ მატარებლის გასაჩერებლათ საჭირო იყო სიგნალი. სწრაფათ შემოიხია ჩოხაზე დიდი ნაჭერი და აატრიალა; თანაც ჰყვიროდა:

— გაჩერდით... გაჩერდით, თორემ დაიღუპებით!

მატარებელი მართლაც გაჩერდა, რამაც მგზავრებსა და რკინისგზელ მოსამსახურეებში პანიკა გამოიწვია.

ორი ინჟინერი მაშინვე გადმოჰხტენ მატარებლიდან და ლევარსისთან მივიდენ.

— რა ამბავია? რა მოხდა?—ეკითხებოდენ ისინი ლევარსის.

— მიცნობდეთ, მე გახვალარ ლევარსი როხროხაძე.

— როგორ არა, გიცნობთ!—და ლევარსის ხელი ჩამოართვეს.

— მე მაინტერესებდა,—განაგრძო ლევარსიმ. გამეგო ნამდვილი მიზეზი მატარებელთა ასე ხშირი კატასტროფებისა და აი, კიდეც აღმოვაჩინე!—და ლევარსიმ ხელი გაიშვირა წინ, საიდანაც არაფერი არა სჩანდა, გარდა ლიანდაგისა.

— ჩვენ ვერაფერს ვერ ვხედავთ?!

— როგორ თუ ვერ ხედავთ?! გახედეთ აი იქ, შორს, როგორ უახლოვდებიან ერთმანეთს ლიანდაგი და ბოლოს კიდეც ერთდებიან?! აი, ეს არის მიზეზი კატასტროფებისა... რა თქმა უნდა, ასეთ ლიანდაგზე მატარებელი დაიმტვრევა.

— ამხანაგო ლევარსი,— ღიმილით და სიცილის შეკავებით მიმართეს ინჟენრებმა ლევარსის,—ეს მხოლოდ თვალს ეჩვენება; სინამდვილეში კი ასე არ არის... ამ მოვლენას ფიზიკაში, ასე ვთქვათ, „ოპტიკური მოტყუილება“ ჰქვია....

— აბა მიიხედეთ ეხლა უკან; ხედავთ იქაც ასეთივე მდგომარეობაა. ამაზე რას იტყვით?— გაბრაზებით უთხრა ლევარსიმ და ხელი დიდხანს ჰქონდა ჰაერში გაშვერილი.

— ესეც „ოპტიკური მოტყუილებაა“...

— უბედურებაც ის არის, რომ ზოგი კონტრ-რევოლიუციონერი ინჟინრები, გვატყუილებენ. ვინც ეს ლიანდაგი ასე დააგო, დასახვრეტია.

— შემობრძანდით ვაგონში!—შეჰპატიჟეს ინჟინრებმა ლევარსი რბილ ვაგონში, რაზედაც ლევარსის უარი არ განუცხადებია, რადგან გულში ფიქრობდა:

— ახლა მთავრობასთან წარმადგენენ და ფულებით დამასაჩუქრებენ!

როცა მატარებელმა სვლას უმატა, ლევარსიმ მხოლოდ მაშინ შეამჩნია და გიჟივით კარებთან გამოვარდა.

— ხალხნო, დავიღუპებით; მატარებელი დაიმსხვრევა! გადავუხტეთ, თავს უშველოთ!—ჰყვიროდა იგი.

—!—

ლევარსი კოჭლობით და ყვირილით შემოვიდა სადგურში.

დავიმტვრიე, მაგრამ არა უშავს; მადლობა ღმერთს, რომ ასე ადვილათ გადავრჩი; კიდევ [illegible]—[illegible], თორემ მეც იმათსავით დავიღუპებოდი; [illegible] არ გამეფრთხილებინა ის განწირულები!

ცოტა არ იყოს, სადგურის უფროს ეჭვი დაებადა და მეორე სადგურს შეეკითხა...

— ᲐᲦᲛᲝᲕᲐᲩᲘᲜᲔ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲛᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲚᲘᲡ ᲙᲐᲢᲐᲡᲢᲠᲝᲤᲘᲡᲐ! ხედავთ, აი იქ, როგორ თანდათან უახლოვდებიან ერთმანეთს ლიანდაგი და ბოლოს კიდეც ერთდებიან?! რა თქმა უნდა, ასეთ ლიანდაგზე მატარებელი დაიმსხვრევა!...

— მატარებელი დაიმსხვრა.... უშველეთ... ხალხი დაიღუპა... მე წინასწარ შევნიშნე და გაქანებულ მატარებლიდან გადმოვხტი სამი საჟენის სიმაღლიდან... მარტო მე გადავრჩი... სხვა ყველა დაიღუპა.. კისერი და ცხვირ-პირი ხელფეხისა და გვერდების დამატებით კა

— რას სულელობს ვიღაცა არის?! ხომ არ გაგიჟებულა!—ისმოდა ტელეფონის მილში მეორე სადგურიდან.

ᲖᲛᲣᲙᲘ.

ერთგული ლაქია

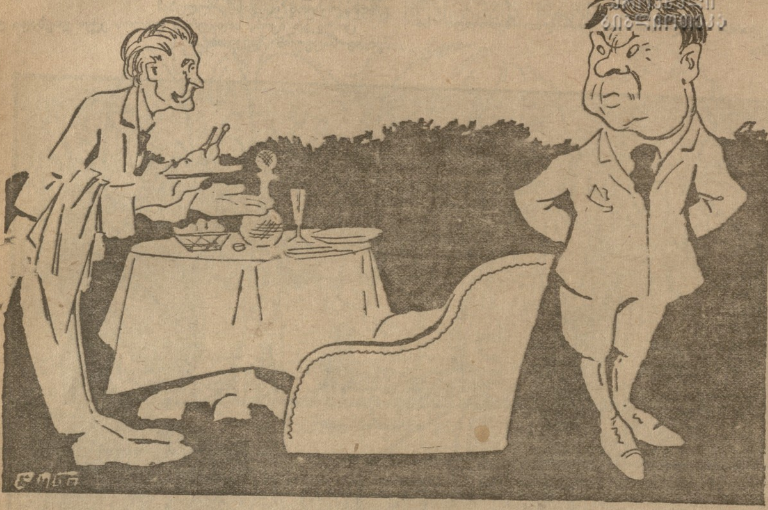

მაკდონალდი (ლორდ კეშენდენს—ინგლისის წარმომადგენელს ერთა ლიგის განიარაღების კონფერენც. სესიაზე ჟენევაში):—ბატონო ჩემო, რატომ არაფერს არ მიირთმევთ?!

ლორდ კეშენდენი: თავი დამანებე! არაფერი არ მინდა... ლიტვინოვის გამოსვლამ ხესიაზე დამარეტიანა და ჭამის მადა დამიკარგა!

უსათაურო

1911 წლის 16 დეკემბერს ნორვეგიელმა მოგზაურმა როალდ ამუნდსენმა მიაღწია სამხრეთ პოლიუსამდე.

1912 წლის 18 იანვარს კი იმავე პოლიუსამდე მივიდა ინგლისელი მოგზაური კაპიტანი სკოტი და დაბრუნებისას გზაში გაიყინა.

ინგლისის ბურჟუაზია ვერ შეურიგდა იმ აზრს, რომ ნორვეგიელი პირველად მივიდა პოლიუსამდე და პატარა ბავშვებს დღესაც ასწავლიან ინგლისის სკოლებში, რომ სამხრეთი პოლიუსი პირველად თითქოს ინგლისელმა სკოტმა იხილა. 1912 წლის 15 ნოემბერს „ინგლისის სამეფო გეოგრაფიულმა საზოგადოებამ ბანკეტი გაუმართა მოგზაურ როალდ ამუნდსენს.

ბანკეტს ხელმძღვანელობდა საზოგადო მოღვაწეობისათვის კარგად ცნობილი ლორდ კერზონი, რომელმაც წარმოსთქვა ისტორიული სადღეგრძელო:

— „ვსვამ იმ ესკიმოსის ძაღლების სადღეგრძელოს, რომელთა დაუხმარებლად მისტერ ამუნდსენი ვერ აღმოაჩენდა სამხრეთ პოლიუსს“.

გაკვირვებული და შეურაცყოფილ ამუნდსენს კი ნიშანი მისცა მარჯვენა ხელის მაღლა აწევით, რომ შეკამათება არ შეიძლება.

მაშინ ვერავინ გაბედა შეურაცყოფილ ამუნდსენს გამოსარჩლებოდა.

1927 წლის 13 ნოემბერს ამუნდსენმა ოფიციალურად განაცხადა, რომ მას აღარ სურს ითვლებოდეს „ინგლისის სამეფო გეოგრაფიულ საზოგადოების“ საპატიო წევრად.

ვუკვეთებ რა შეჯამებას ზემოთმოყვანილ ამბებს, მივდივარ იმ დასკვნამდე, რომ მოხდა: „ჩხუბი სულ არაფერზე“.

ქართლელი ან კახელი გლეხი, (ოდეს თამადობას) ქორწილში უეჭველად წარმოსთქვამს ასეთ სადღეგრძელოს: — ეს იმ ნიკორა კამეჩებსაც გაუმარჯოს, რომლებმაც რომა მეფეპატარძალი მოიტანა ამ ქორწილში..

ლორდ კერზონსაც ასე უნდოდა ეთქვა, მაგრამ დაავიწყდა, რომ საქართველოში ამ სადღეგრძელოს სვამენ მაშინ, როცა მეფე-დედოფლის და ყველა დამსწრეების სადღეგრძელო უკვე მირთმეულია...

თუ გურულს რომელიმე ქეიფში ყურადღება არ მიაქცია თამადამ, იგი რიხიანად განაცხადებს:

— ძამიავ აფხანაკო თამადა! ერთი ორი ღერი სიტყვა მეც მათქმიეთ; გამოყრუებული არ ვარ, აბდლუჯს აფერს ვიტყვი, ქვეყანა დამიარია — ბათომში მინახავს და ფოთი!!! — და ამას მოჰყვება გრძელი „რეჩი“..

იმ გურულის არ იყოს, ამუნდსენს ქვეყანა მოვლილი აქვს და ორიოდე სიტყვის ნება ბანკეტზე რომ მიეცათ, არეთი დავიდარაბა არ მოხდებოდა.

როალდ ამუნდსენის გამოსვლა „სამეფო გეოგრაფიულ საზოგადოებიდან“ უეჭველად დიდი მარცხია ინგლისელებისათვის.

მართალია პოლიუსი წელს თავისი ფეხით მოვიდა ჩვენში, მაგრამ სხვა შემთხვევაშიც რომ მარცხი არ მოუვიდეს ინგლისელებს, მიზანშეწონილი იქნება — გამოგზავნონ წარმომადგენლები ჩვენში კურსებზე და ვასწავლით, თუ როდის და როგორ „შესვან“ სადღეგრძელოები: „ღვინის მოყვარული“-ს, „ვაზის ჩამყრელი“-ს, „ყურძნის დამწურავი“-ს, „ქვევრიდან ამომღები“-ს, „ბოთლებში ჩამომსხმელი“-ს, „სუფრაზე მომტანი“-სა და სხვა.

თუ დაიჯერებენ კარგია, თუ არა და მით უარესი ინგლისელებისათვის.

სიმონ-ალა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სამართლიანი საყვედური

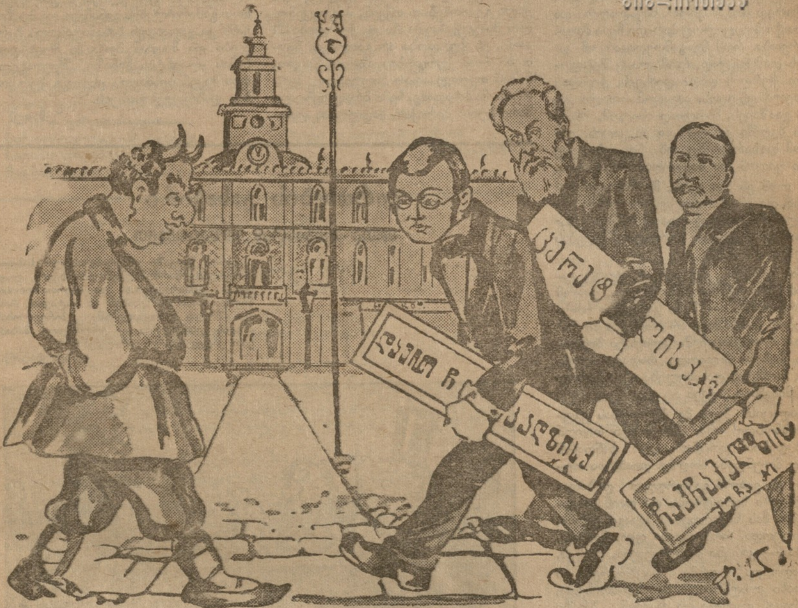

ტარტაროზი: (დანიელ ჭონქაძეს, აკაკი წერეთელს და ილია ჭავჭავაძეს): — რატომ შეგიწუხებიათ თავი და ალმასკომში...

დანიელ ჭონქაძე (ბრაზისაგან ტარტაროზს აწყვეტინებს სიტყვას): — განცხადება უნდა შევიტანოთ ალმასკომში, რომ გვარსა და სახელს ნუ გამოგვიცვლიან... აკაკისა და ილიას კიდევ არა უშავს — მარტო გვარი გამოუცვლეს... მე კი, გარდა ამისა, — დანიელის მაგიერ დავითი დამარქვეს!

დ ი ა ლ ო გ ი

პ ო ე ტ ი

კინ შეაჩეროს
თამაში დროთა?...
თამარს უწერდა
პოემებს შოთა.
აფრთოვანებდა იმას
მზე-ქალი,
ლამაზი შუბლი,
ტუჩი და თვალი.

—:—

დღეს აღარ არის:
თამარი, ნინო,
შოთასებურად,
რომ გვაწერინოს.
ჩვენც ამას ვგოდებთ,
ამას ვვალალებთ,
რომ შნო არა აქვთ
ეხლანდელ ქალებს.

—:—

ქალის პასუხი

თანამედროვე
ქალებმა თურმე
თქვენი ოცნება
ვერ აღშფოთა.
ათასი თამარ
რომ დავსვათ ტახტზე.
არ შეიქნებით
თქვენ მაინც... შოთა.

—:—

„დღეს ქალს არა აქვს სილამაზე“
თქვენ გაიძახით.
ვიტყვით სიმართლეს
ამ სიტყვისთვის თუ გინდ ჩამქოლონ:
მართალი არის:
ჩვენ არ ვგავართ მილოსელს სახით,
მაგრამ მითხარით:
რომელია თქვენში.... აპოლონ?!

„სან“.

დ მცველის სიტყვა

პატივცემულო მოსამართლენო! სწორედ მოგახსენოთ, სავალალოა და თითქო სასაცილოც პირადი ჩემი მდგომარეობა, რომ მე გამოვდივარ იმ კაცის დამცველად, რომელსაც შეცდომით ქურდის დაღი დაასვეს, ქურდის სახელი უწოდეს, ალალ-მართალი კაცი გაამშავეს, მხოლოდ იმიტომ, რომ მას ხელში აღმოაჩნდა ამ კაცის, ვითომ დაზარალებულის ნივთები, ესე იგი ვითომ და ნაქურდალი ნივთები.

რომ ეს ასე იყოს, მე რასაკვირველია, და არა მარტო მე, არც ერთი ვექილი არ გამოვიდოდა ამ საქმეზე, მაგრამ აქ არავითარ ბოროტმოქმედებას ალაგი არა აქვს.

ამ საქმეში, ესე იგი, როგორც გამოძიების ოქმშია აღნიშნული, ვითომ ქურდობაში, — ჩემი კლიენტი სრულებით დამნაშავე არ არის და აი რატომ: როდესაც ჩემი კლიენტი ბინდისას ქუჩაში მიდიოდა, რაღაცა მოუნდა, რომლის დასახელება აქ საჭიროდ არ მიმაჩნია, თქვენ არ გეგონოთ, რომ „რაღაცის“ ქვეშ მე ქურდობას ვგულისხმობდე! არა, ამას თქვენ თითონ მიხვდებით, ცოცხალ კაცს ხანდახან რაც მოუნდება ხოლმე. დიახ! და თურმე ეს ვითომ გაქურდულ დაზარალებული სცხოვრობა და დაინახა კარები; მას საჭიროების ალაგი ეგონა, არ იცოდა, რომ ოთახი იყო, მივიდა, ნახა — კარები მოხურულია, მიაწვა, შეაღო და თურმე საცხოვრებელი ოთახი კი აღმოჩნდა. მიიხედ-მოიხედა, ვერავინ დაინახა და ძალიან გაზით მოუვიდა, რომ ასეთ მშვენივრად დალაგებული ოთახი ღია და უპატრონოთ დახვდა, და რომ ოთახის პატრონისათვის, ესე იგი თქვენებურად რომ ვსთქვათ, ვითომ დაზარალებულისათვის ეგრძნობინა, რომ მეტი ყურადღებაა საჭირო ბინისათვის, ჩემმა კლიენტმა გამოიტანა იქიდან რაღაცა უმნიშვნელო ნივთები, რომლებზედაც ლაპარაკი არა ღირს, მაგალითად: ბუდილნიკი, კედლის პატარა ხალიჩა და აბრეშუმის სუფრა. იქვე კედელზედ თვით დაზარალებულის ფოტოგრაფიული სურათიცა ყოფილა ჩამოკიდებული. ჩემს კლიენტს მომჩივანის სახე დაუხსომებია. მეორე დღეს როცა ჩემმა კლიენტმა ერთ მაღაზიასთან გაიარა და სურათით იმ ოთახის პატრონი იცნო, მივიდა და ხუმრობითა ჰკითხა.

— ამ ნივთებს არ იყიდით? და წინ გადაუშალა თავისი ნივთები, პატრონმა რო დახედა, რასაკვირველია იცნო თავისი ნივთები. მაშინვე მილიციელს დაუძახა და დააპატიმრეს. მოპასუხე. სწორედ გითხრათ, ეს ამაღელვებელი ფაქტია. კაცმა თავის ფეხით, თავის ხელით მიუტანა პატრონს ნივთები; ამით მან გააფრთხილა იგი, რომ ვიმეორებ, ოთახის კარები მაგრათ ჩაკეტე.. და ხოლო მომჩივანმა მადლობის მაგიერათ დააჭერინა ეს პატიოსანი კეთილშობილი მოქალაქე. და ეხლა გეკითხებით თქვენ, პატივცემულო მსაჯულნო, განა ეს ქურდობაა?! არა... ეს ქურდობა არ გახლავთ. ნივთები რომ ქურდობის აზრით წაეღო, მაშინ თვითვე აღარ მიუტანდა პატრონს. მაშასადამე, ჩემი ბრალდებული მართალია: პირიქით მადლობია ღირსია; მეტსაც ვიტყვი, საჩუქრის ღირსიც გახლავთ. ამიტომ მე ვშუამდგომლობ, რომ ჩემს კლიენტს გამოუტანოთ გამამართლებელი განაჩენი, და მომჩივანს კი გადახდეს სასამართლოს ხარჯები და მასთან ბოდიში მოიხადოს ჩემის კლიენტის წინაშე შეურაცყოფის მიყენებისათვის, ესე იგი ქურდობის დაბრალებისათვის.

მათე.

ვირთხების გასაჭირი

ერთა ლიგასთან შეფარდებით

„ერთა ლიგაში იმპერიალისტურ სახელმწიფოების წარმომადგენლები ბევრს ლაყბობენ განიარაღებისა და საერთაშორისო მშვიდობიანობის შესახებ. იმ მოტივით, რომ მათ შორის განიარაღებაში პირველობას არავინ კისრულობს, — ერთმანეთის მიბაძვით კიდევ უფრო იარაღდებიან“.

(გაზეთებიდან).

აწუხებდა კატაც ირთხებსა და თაგვებს
რომლებიც მის შიშით ვერ ჰპოვებდენ საკვებს...

და შემოკრბენ ერთად, მოიყარეს თავი,
რომ კატასთან შეჰკრან მშვიდობა და ზავი...

ითათბირეს ბევრი; ჰქონდათ ბჭობა დიდი,
მაგრამ ვერსად ნახეს გასასვლელი ხიდი....

ბოლოს ადგა ერთი, ხელი აიშვირა;
— არის ხსნა და შველა!—რიხით დაიყვირა...

გაინაბა სხდომა; სმენათ იქცა ყველა,
და დაიწყო სიტყვა, როცა ჩაახველა:

— აღარ არის სხვა გზა, გარდა ამ ჩემს გზისა;
„თუ კი შევასრულებთ, ის გვიშველის, ისა....

„თქვენ იცით, რომ კატა გვეპარება ჩუმათ;
„დაგვეცემა თავზე და მიგვირთმევს უმათ...

„დღეს ორს შეგვჭამს, ხვალ—სამს; ჩვენი მოდგმა წყდება...
„თუ ჭკუა გაქვთ, მიხვდით—ასე რატომ ხდება?!

გუგუნაყათი

ჩქ სამკითხველო ჩვენც გვქონდა
პატარა, ღარიბულია;
ხანგრძლივი სენით პყრობილმა
ტანჯვით დალია სულია.
ავის დაფარვა არ მიყვარს,
უნდა ვსთქვა რაც სათქმელია;
დროა ვალიკო გავიცნოთ,
პატარა გამფლანგველია.
სამკითხველოსთვის დაიდგა
საღამო დიდებულია;
მაგრამ ვალიკომ შესჭამა
რაც იგდო ხელში ფულია
ვიცი მას ჰკუას ასწავლის
თქვენი ჩანგლისა წვერია
და მეც იმიტომ ეგ ლექსი
შემითხზავს დამიწერია.
აი ეს არის, ტარტაროზ,
ჩვენი სოფლისა სახეო;
ზოგნი სხვის ნაამბობია,
ზოგი მე თვითონ ვნახეო.

პ. თე-ვილი.

„დიახ, მართალია, სწორათ დაუმატა:
„— ვერ ვგებულობთ, როცა გვეპარება კატა...

„და ამგვარათ, კატას რომ ეკიდოს ზარი,—
„რაღას დაგვაკლებდა წუწკი, საზიზღარი?!

„გავიგებდით რეკით, რომ ის გვეპარება;
„თაროებს და კუთხეს ტყვილათ ეფარება...

„ რა გვეჭირდა მაშინ.—ვუშველიდით თავსა;
„გადვირჩენდით ყველა საკუთარ ჩვენს ტყავსა..

„და სადამე მაშა—შველა ჩვენს ხელთ არი,—
„ხოლო კატას ყელზე ჩამოვკიდოთ ზარი..

„შემდეგ გავუგზავნოთ მას სასტიკი ნოტა....
„და მოგვარდა საქმე,— დარჩა მხოლოდ ცოტა...

— გაუმარჯოს.. ვაშა!—და გაისმა ტაში
და ნობელის ჯილდო მიაკუთვნეს „ხსნაში".

— ეს კარგია, მაგრამ!...—ვიღამც დაიძახა...
შეწყდა: ტაში, სტვენა და დაალეს ხახა.—

— ეს კარგია, მაგრამ თქვენში თავს ვინ იდებს!
და ზარს კატას ყელზე თქვენში ვინ შეჰკიდებს,

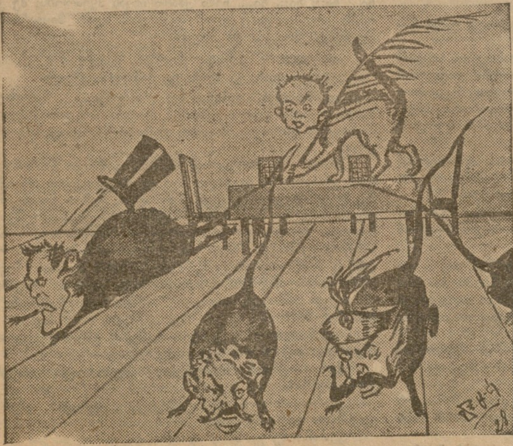

აგერ მობრძანდება კატა ჩვენსკენ ნელა!...
— რაო?! რაო!? ვაჰმე!—და გა‥ქცა ყველა.

ისელი.

კულაში

..რ ვიცი რა ვსთქვა ..ეთი,
..ც შენს გულს მოეწონება!
..ული არა მაქვს, რომ მოგცე,
.. არც‥ა დიდი ქონება).
..ც სამსახური ხელს მიწყობს,
გაგხადო პორტფელიანი!
ვფიქრობ — რა გიყო კოტეჯან.
სანამ არ არის გვიანი?!
შ..ი ..ლისთვის (ვფიცავარ)
ხ.. ცას, ხან მიწას ვეხები. —
რომ მოგაშორო სოფელსა,
არ შე..წუხო გლეხები.
რა იქნებოდა შე კაცო.
გევლო ..თი დღეს ჰკვიანად?!
(შენზე ფირქმა და ოცნებამ,
თავი სულ დამიზიანა).
აგრონომი ხარ, კაცი ხარ,
მიწის შვილი ხარ, მფლობელი!,
და რად გემდურის კულაშის
ბუნება და თვით სოფელი?!
ნეტავ სანამ გვაქვს სურვილი
ასე იყო და იარო?!
(ო, ღმერთო, ღმერთო კოტეზე,
როდემდის ვიმგლოვიარო?!)
ან თავს მოვიკლავ იცოდ
ან გამიტაცებს რიონი
და ვერ მიშველის შენი ხმა,
ვერც შენი ბესარიონის.
ნეტავი მომცა იმედი
წონით ათასი ფუთია!
(ამ უიმედო მიდამოს
თვალიბმა ლამე უთია).
წ.. ..ამის სიჩუმის,
წ.. კრულვა ქუჩების!
(.. ..მა სული დალია.
გ..ფიულს ვერ გადურჩებით).

—:—

აღმასრულებელ კომიტეტს,
ლექსით ეკუთვნის ძლვენია!
მუდამ ლამე და მუდამ დღე.
სვამენ, ჭამენ და ძღებიან.
სამართლისათვის მოსულან:
ბავშვი, კაცი და ქალია!
ღრუბლები ცასა აბნელებს,
წვიმა, ყინვა და ქარია.
აღმასკომი კი სად არის?—
კარები დაკეტილია!..
ამ სიცივეში საწყლები
მოსთქვამენ, მწარეთ სტირიან.

—:—

სამკითხველოზე უნდა ვსთქვა
სიტყვა მწარეზე მწარეა,
აღარ შორდება უბედურს
ტანჯვა და სიმწუხარეა.
ვხედავ და გული მერევა —
აღარც წყალია, არც ღვინო!
გამგეობა და თვით გამგე
მაურს შემდეგ ავაწრიპინო...

ჭაგნელი ბზიკი.

ტუიბული

გოგიას საყასბოს წინ მრავალ ხალხს მოუყრია თავი და ელოდებიან ხორცს. კარებში ნიკო სდგას ხელში დანით. ძაღლები უსვრიან და ერთმანეთს უღრენენ, კბენენ.

ნიკო (შეუტევს ძაღლებს):—აი, თქვე მგლის კერძო, მომშორდით, დამაცათ ცოტა,— საცაა უშობელს დავკლავ და გაგაძღებ ყველას.

ერთი მოქალაქე:—ნიკო, მალე დაჰკლავთ საქონელს?

— ნიკო:—აი, გოგია წავიდა საქონლის ექიმიც თან წაიყვანა, საცაა მოიყვანებენ და სულ ათ წუთში გავაგდებინებ თავს!

ქალი:—რავა! ექიმი რათ უნდა?—ავად ხომ არ არის საკლავი.

ნიკო:—ავად კი არა, ისეთია, რომ... მარა ექიმმა მაინც უნდა შეამოწმოს, ასეთია წესი; ექიმმა თუ ფერატი არ დააკრა, ისე ვერ დავკლავ. (გამოჩნდებიან გოგია და ექიმი, რომლებსაც მოჰყავთ გაძვალტყავებული მომაკვდავი საკლავი; საქონელი რომ არ წაიქცეს,—ექიმი რქებში ჩაფრენია, ხოლო გოგია— კუდში).

ექიმი (გოგიას ხუმრობით):—გოგია, თუ ძმა ხარ, ერთი ორი ფუთი ქონი შემინახე.

გოგია:—შენ ალაგზე მიმაყვანიე ცოცხალი და თუ ამისი შიშხინა მწვადით არ გაგაძღო, მოგიკვდეს ჩემი თავი.

ერთი მოქალაქე:—ეი, ხალხნო, ბედაური მოჰყავთ და გზა უტიეთ არ დაფეთდეს,თორემ ყველას დაგვლეწავს.

მეორე:—ნეტავი სად მიათრევენ ამ მკვდარ საქონელს?!

მესამე:—ალბათ საექიმოთ.

მეოთხე:—ამას რაღ უნდა აქიმობა, როცა უკვე წასულა ხელიდან!

ნიკო (დანებს მოიმარჯვებს): — ამხანაგებო, საკლავი მოჰყავთ, გვიტიეთ; მოგვეცით საშუალება დავკლათ!

ვიღაც:—რაღ უნდა ამას დაკვლა, ისედაც მკვდარია და ის არის! (ჰკლავენ. ძაღლები დაფაცურდებიან... ხალხში ჩოჩქოლია: „რასა ჰგავს?! ვინ სჭამს ამის ხორცს?! ფუი... ფუი“).

გოგია (ჰყვირის):—უყოლია, უყოლი... უშობელია, უშობელი.... პა, პა, პა, პა... მთლათ ქონია, მთლათ ქონი:::: ვის უნდა კარგი ხორცი, აქეთ, აქეთ!

ერთი მოქალაქე (შეამჩნევს საკლავს ფეხებზე ნალებს):—კაცო, რო ჰყვირი—უშობელიაო, სად ნახე, რომ უშობელს სჭედავდენ?!

გოგია:—ახალი გამოგონებაა, ახალი; შენ თუ არ იცი, სხვას ჰკითხე (განაგრძობს ყვირილს). პა, პა, პა, პა... რა ხორცია, რა ხორცი! ვინც არ შესჭამს, ან დღე მოკვდება; ან ღამე.... გეიყიდა, აღარ დარჩა, ვინც არ იყიდის, არ გადარჩა...

მრავალთაგანი (მიდიან უკანვე სახლში):—მართლაც არ გადავრჩები მაგის ხორცი რომ ვჭამო! (სხვებიც მიდიან).

ექიმი:—ნუ მიბრძანდებით, იყიდეთ, გოგია მართალს ამბობს—უყოლია, უშობელია,—სად ნახეთ, რომ ხარს ჰყოლოდეს?! ნამდვილი უშობელია!

ახალმოსული მოქალაქე:— გოგია, ხორცს მომცემ?

გოგია:—არ შეიძლება; უკვე გაყიდულია; სასადილოებისათვის დავკალი!

მოქალაქე:—თუ ძმა ხარ, სამი გირვანქა ხორცი როგორმე დამითმე,— სახლში ავადმყოფი... მყავს და ინატრა.

ექიმი:—დაუთმე თუ ძმა ხარ, ... ავადმყოფისათვის უნდა; რა ვუყოთ, ჩვენი ძმაა.....

გოგია:—ამისა და შენი ხათრისათვის, ექიმო, თორემ... (თავისთვის) ავადმყოფისათვის თუ არა-და, მოარჩენს ეხლავე....

ექიმი:—გოგია, ეს კარგი პოლიტიკაა! ამნაირათ სულ გავასაღებთ ამ ხორცს! თკრიბელი რქიანი.

„ქ ე ნ ა დ ე ლ შ ი“

„ქენადელის“ გამგე:—რა მოგდის ქალო?! გუშინ შეგარიგე ქმართან და დღეს კიდევ ჩივი? თუ არ გინდა ქმარი, ბარემ „ატკრევენათ“ თქვი! მოხვალ, იჩივლებ, ქმარს ვიბარებ, საქმეზე აცდენ, ერთი-ძეორესან გარიგებ, გათანხმებ და მეორე დღეს კიდევ აქ მორბიხარ! ღმერთო ჩემო, ამდენი კაპრიზი ქალების მნახველი არასდროს არ ვყოფილვარ! კაპრიზობა, ისტერიკა, ნეკრესობა და ჯანდაბა. სულ თქვენი ბრალია ეგ აყალ-მაყალი! განა მე არა მყავს ქმარი!? განა მე არ მომდის ქმართან ჩხუბი?! მაგრამ მაგას სერიოზულობის ხასიათს არ ვაძლევ. თუ ერთ წუთში ქმარს ავეშლები, მეორე წუთში ურიგდები და ვეალერსები. თქვენ კი მოგივლით რაღაც და,—მორჩა —„ქენადელი“ და მისი ჯანი, აბა, ეხლა მითხარი, რაზედ იჩხუბეთ გუშინ.

სონა:—გუშინ მუშკოოპთან გავიარე. ისეთი „პოკრივალა“ და დანა-ჩანგალი ვნახე „ვისტავკაში“, რომ თვალი ზედ შემრჩა. ქმარს ვსთხოვე ეყიდა ერთიცა და მეორეც. ამის თქმა და,—შემომიტია და შემომიტია. ვეღარ მოვითმინე, ნერვები ამეშალა, ისტერიკა მომივიდა და თქვენთან წამოვედი. ქმარმა მითხრა:—ჯერ მაგის ფული არ მაქვსო, ოჯახს მიღუპავს შენი „ტრებოვანიებიო“.

„ქენადელის“ გამგე:—ჩემო დაო, მორიგდებოდით და ის იქნებოდა! იმ პაკრივალას და დანა-ჩანგალს ხვალ-ზეგ ვიყიდდი; ქმართან ჩხუბს მოთმენა გერჩია. წადი და ხვალ ქმარი მოიყვანე. კიდევ ჩხუბი არ დაუწყო (მეორეს). თქვენ რა გნებავთ, ქალო?

კატო:—ჩემს ამბავს ნუღარ იკითხავ. (ტირის). ხი..: ხი..: ხი::: ხი::. ხი.... ჩემი ქმარი სხვას ჰყვარობს; მე კვირეში ერთ დღესაც აღარ მეკარება; აღარ მიყვარხარო; ალემენტს მოგცემ და მიდიო.

„ქენადელის“ გამგე:—ეს არის თქვენი ქმარი?

კატო:—დიახ, ეგ არის ეგ მიწა-დასაყრელი.

„ქენადელის“ გამგე:—ნუ ლანძღავთ... მართალია რასაც თქვენი ცოლი ამბობს? რატომ მოგდით ჩხუბი?.. მორიგდით გთხოვთ. არ არის ლამაზი—ცოლიც, საყვარელიც...

ქმარი: ეგ პირველად მესმის.. გთხოვთ გააშინჯვინოთ ექსპერტებს ეგ ქალი. თუ ეგ ისტერიკიანი არ იქნება, მე სანიძლეოს დავდებ, მართალია, ღამით გვიან მივდივარ სახლში. მაგრამ მოგეხსენებათ სულ „ნაგრუზკი“-ს ბრალია. ძლიერ ვარ დატვირთული სამუშაოთი. ამის საბუთებიც მაქვს. მაგას რას უყურებთ. გამარჯობა რომ ვინმემ მითხრას,—ისიც ჩემი საყვარელი ჰგონია. მივალ სახლში,—მლანძღავს, ტყავს მაძრობს კუდის რიკამდე, აბა თქვენ განსაჯეთ—როგორ იქნება ჩემი ცხოვრება მაგის ხელში?!

„ქენადელის“ გამგე:—საქმე გამორკვეულია...; (მეორეს): თქვენ რა გნებავს?

ქეთო:—ქმარი მეჩხუბება, მლანძღავს, ისტერიკიანს მეძახის.

ქმარი:—თითონ ეგ მლანძღავს: „დურაქს“, „მერზავეცს“ და ვირს მეძახის.

ქეთო:—მე კი არა, ეგ მლანძღავს.

ქმარი:—ტყუილია. ეგ მლანძღავს.

„ქენადელის“ გამგე: სიჩუმე.. რა ამბავია, ღმერთო ჩემო!... (და ასე სულ..). ძნელ-ოლლი.

ელექტრონული ბიბლიოთეკა

სწორი შედარება

ბიუროკრატი: როგორ არხეინად და უდარდელად ზის ეს კრუხი თავის ბუდეში! სწორედ ჩემს თავს მაგონებს, როცა კაბინეტში ვზივარ.

ჩემი უბედურება

როდესაც ვქორწინდებოდა ჩემ მეუღლეზე და მილოცავდენ ბედნიერებესა, ჩემი თავი მართლაც ბედნიერი მეგონა და ყველას მადლობას ვუხდიდი.

ერთ თვეს არაფერი და მერე აუშვა სალერღელი:

— მე კარგს კაცს მივყავდი... აქ არაფერს არ გავაკეთებ... კარგად უნდა ჩამაცვა და დამახურო... ყველგან უნდა წამიყვან-წამომიყვანო: მეხომ იცი, შენი თანასწორი ვარ! რასაც შენ იზამ, იმას მეც ვიზამო.

დედაკაცო,—ვეუბნები,— თანასწორზე მეტიც ხარ. თმა ჩემზე კოხტად შენ გაქვს შემოპარსული. პაპიროსს „გატოვის“ შენ ეწევი; (მე დაჭრილ თუთუნსაც კარგად გავახვევ ხოლმე); თავზე მშვენიერი ქოკე შენ გახურავს, —მე კი მთელი წელიწადია ეს ერთი გაფცქვნილი ქუდი მაქვს...

მაგრამ თავისას მაინც არ იშლის.

ამ ერთი კვირის წინეთ აიჩემა:—მშობლებს უნდა ვესტუმროოო!... (ქუთაისელია).

— ქალო, ზესტაფონში ვერ გიშვებ გარედ და ქუთაისში ამაზე ნაკლები ოხერი ხალხი კი არაა!—უთხარი უარი. მარა რას იზამ; გაჯიუტდა ზესტაფონის ცეცხლისმქრობელი რაზმის ცხენივით.

ავდექი და წავიყვანე. ჯერ ძლივს გავიარეთ მარქსის ქუჩაზე. კალოშებს ვინ ჩივა წელს ქვევით რაც გვეცვა კანალამ ყველაფერი დავტოვეთ ტალახში (ზესტაფონზე გელაპარაკებით). ოთხ საათამდის მატარებელი არ მოვიდა. ავიღე, როგორც იქნა ბილეთი. გავედი სადგურში, მაგრამ სად ნახავ ცოლს!? ელექტრონი ზესტაფონში ღამით კვირაში ორჯერაც არ ანათებს. ჩამქვრალა სადგურში სინათლე და ხალხი ეძებს ერთმანეთს. აშენა ღმერთმა მისი ოჯახი, ბუფეტჩიკმა აანთო ლამპა. შემდეგ მათემაც მოგვისწრო და გაანათა „გაზავლი ფანარი“, თუმცა ელექტრონის განათებაა სადგურში, მაგრამ მაინც მათე დარჩა ზესტაფონის მნათეთ. მოვნახე ქალი და გავაგზავნე.

მივდივარ სახლში და ვფიქრობ: დავისვენე და ეს არის!—

მაგრამ, როცა სახლში შევედი სადღაა რამე? ის ღამე შეურჩევიათ ქურდებსაც. ალბად იფიქრეს—ცოლის წასვლისა სიხარულისაგან რომ ჭკუიდან არ შეცდეს, ცოტა მის სიხარულს ფრთა უნდა შეუკვეცოთო.

მეორე დღეს ავდექი და დავიწყე ქურდების ძებნა. მთელი დღე მშიერი დავალამე. ერთი ჭიქა ცივი ჩაი დავლიე წყალობასთან (ალბად იფიქრა—ცხელი ჩაი ისედაც გაცხელებულ გულს უფრო დაუთუთქავსო). დაღამდა და ზესტაფონის დამტვრეულ საბარგო ავტომობილივით მივედი ოთახში.

ჩამეძინა თუ არა, ერთმა ალიაქოთმა გამომაღვიძა. ჩემ გარშემო ათამდე მამაკაცი და დედაკაცი შეკრებილიყო და მემუქრებოდენ:— გაეთრიეთ აქედან, თორემ...

მე ავდექი და შევეკითხე, თუ რაშია საქმე! მათაც ამიხსნეს, რომ ჩემ სახლის პატრონს როცა დაუნახავს ცარიელი ჩემი ოთახი, სიხარულით ფრთა გამოუსხამს, მაშინვე მოუნახავს ახალი მდგმური, რომელსაც სამი თვის ფული წინდაწინ მიუცია და ჩემი ბინა მისთვის მიუქირავებია. რაღას ვიზამდი, ის ღამე სადგურში გავათიე, მას აქეთ კი ეს ერთი კვირაა ამხანაგებისას ვწევარ.

დღეს მოვიდა ჩემი ცოლი. თურმე უბილეთოდ წამოსულა, დაუშტრაფავათ და სადგურში მის დასახსნელად მომთხოვეს 15 მანეთი ბევრი ველაპარაკე სადგურის უფროსს:

— კაცო, თოთხმეტი მანეთის მზითევიც არ მოუციათ ჩემთვის მაგის ცოლათ შერთვაში და თქვენ ერთ წამოყვანაში მახდევინებთ?!

მაგრამ არაფერი გამივიდა.

ეხლა მიმყავს, მაგრამ სად მიმყავს არ ვიცი?! მე კი ვწვები ხან ერთ ამხანაგთან, ხან მეორესთან, მაგრამ ქალს რა ვუყო? იგი ვისთან დავაწვინო? ვინ გამიწევს კიდევ ამდენ ამხანაგობას?

ძგუნტი.

რ[illegible]ონის ქუჩაზე

სიმულიანტი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კოჭლი (ბრმას): გამყოლი რა უყავი? გზას როგორ გაიკვლევ?

ბრმა: ჩუმად, შე სულელო! გამყოლი მათხოვრობის დროს მჭირია, თორემ ეხლა კინოში მივდივარ სურათის სანახავად.

ჩოხატაური

ტარტაროზო მოგახსენებ
„ცოტა“ საქმის ვითარებას.
ერთ საღამოს, რა თქმა უნდა
უ[illegible]აბედათ, მოვხვდი კრებას.
გამიკვირდა, არ მინახავს
კრება ესრედ მცირეოდენ,
ოთხი კაცით შესდგებოდა
და რაღაცას „ძმურად“ ზჭობდენ!..
შევნიშნე, რომ საქმე იყო
საიდუმლო ყაიდაზე.
ჩემებურათ შევძვერ შიგნით
და უჩინრად მივწევ განზე;
ზე წამოდგა მათში ერთი
ვაჟი ფრიად დანაყუდი
და შუბლზე ხელგადასობით
მაგიდაზე „ულრეცა“ ქუდი,
(ისე მაგრად, რომ საცოდავს
კინაღამ წაწყდა რიკზე კუდი),—
და სთქვა,—„ჩემო მეგობრებო!
ყური მიგდეთ ვიტყვი რასო,
ცხადია, რომ სულელი ვართ,
ვერ ვაფასებთ თავის თავსო,
ჩვენ, რომ ძველი მოღვაწე ვართ,
სამართალი სად არიო?
რას გვეყოფა თვიურ ქირად
რაღაც ასი ქანქარიო?!.
მართალია, თუმცა ხშირად
დავალთ მივლინებაშიო,
კვირის საქმეს ერთ თვედ ვაქცევთ
დღიურების ღებაშიო,
მერმედ კიდევ ხერხიც ვიცით
საბუღალტრო დავთრებშიო,
ვალი თუ გვაქვს, გადუმარხე
„გარდამავალ“ თანხაშიო,—
მარა მაინც კუჭს ვერ ვაძღებთ
ჩვენ ასეთი თანხებითო;
მივიმატოთ ჯამაგირი,
თქვენც თუ დამეთანხმებითო!..
დასრულდა რა მოხსენება,
ორატორმა ქუდი თავზე
დაიხურა და ამაყათ
გადააწვა იქვე სკამზე!..
მოისმინეს... დაადგინეს..:
სთქვეს: „სიტყვაა გემრიელი“..
და იმ კრების სამმა წევრმაც
მოაწერა ოქმზე ხელი...
ამნაირი საქციელი
ნეტა ვის არ გააკვირებს,
არვის ჰკითხენ ისე ჩუმად
იმატებენ ჯამაგირებს!!..
თუ ასეა, რაღას ვერჩით
მცირე ქირის საწყალ ნოქრებს,
როს ისინი დანაკლისში
მუქთად ყიდდენ თავის ქოხებს?!..
წაველა.

ოზურგეთი

კოპერატივი ამაყობს —
დუქნების გაფართოვებით,
ცოტა საქონლის მოტანით,
ბევრი მუშტრების გროვებით.
ცერძო ვაჭრები ამაყობს—
საქონლის გაძვირებითა,
დიდი ნალოგის გადახდით.
ვაგლახით, გაჭირვებითა.
ზოგი დარაბის მიკეტვით
და სახლში გამგზავრებითა,
საერთოდ, ყველა ვაჭრები —
ბუზღუნით, გაჯავრებითა.
ქალაქის საბჭო ამაყობს —
წლიურათ ორი კრებითა,
მაშინაც თავის ხმოსნების
ნახევრათ შემოკრებითა.
„ბალნიცა“ — აკუშერკებით
და მოწყალების დებითა,
ავადმყოფების სიმცირით,
შტატების გადიდებითა.
ქალაქის სანიტარები
ამაყობს — ბინძურ ხევითა,
დაგროვლ ნეხვის გუხდებით—
საზერხი ქარხნის ზევითა.
ექიმი — დაზღვეულებზე
მუქთი რეცეპტის ძლევითა
და აფთიაქი — უფასო
წამლების გამოლევითა.
სავაჭრო ტრესტი ამაყობს—
დაუხერხავი მორებით,
მთიდან რომ ბარში წამოვა,
თავდაღმა, გადმოგორებით.
მუშათა კლუბი — რადიოს
ადრე მოწყობის ქორებით,
ზამთარში ცივი დარბაზით,
ცუღლუტი აქტიორებით.
ჩვენი ქალაქი ამაყობს—
მოხეტიალე ღორებით,
ტალახიანი ქუჩებით.
ჩამქრალი ელექტრონებით.
და გაზეთები (კედლისა)
თვისი ზარმაცი კორებით
ორმოცამდე მკითხველით,
ოთხ-ოთხი რედაქტორებით.
ხათაბალელი.

ფოთი

ბესომ სთქვა:—გვაჯა, რად გვინდა
კოლექტივი და ბანკია!?
კოოპერატივი და ნადი
ჩვენი საქმისთვის მანკია.
ჩვენც ხელოსნებათ ვითვლებით,—
საქმის დიდი გვაქვს ტრიალი,
და ჩვენს ჯიბეში (თუ დახლში)
გაისმის ფულთა ტრიალი.
ჩუმათ ავრიოთ კავშირი
და ნადის საქმიანობა,—
მაშინ არავის მოუვა
ჩვენზედა იჭვიანობა...
ასე უნდა, ასე სწადის
შაქარლამის პატრონს ბესოს...
კარგი არის, ტარტაროზო,
შენი კბილი რომ მას ესოს. —ჯი.

ნადიმი

(ჭიათურის შავი ქვის მუშათა ცხოვ-რებიდან).

აიღეს ჩვენმა მუშებმა,
სიმწრით ნაშოვნი ფულები
ო ექსპედიტორ კლემენტის,
მიართვეს მოხრაკულები!
მიირთვი, ჩვენო მფარველო,
ჩვენო მზეო და მთვარეო,
წყალობის თვალი მოგვაპყრ:
მოგვხედე მოგვეხმარეო!
კლემენტის „რეჩი" ძლიერი
ბაგეთა გადმოსდინდება;
მუქთა ყლაპვა და ქეიფი
უყვარს მას, არა სწყინდება!
შეხურდენ ჩვენი მუშები
და სმა შეიქნა ძლიერი:
თვით იხრჩობიან ღვინოში,
ცოლ - შვილი უცდით მშიერი!

დათვრეს, ჩალეხდენ საქაგლათ,
ბუტყდათ სლოკინ-რწყევანი;
ღვინით ნაჟღენთი კლემენტი
ღუის, ვით ყურძნის მტევანი.
დასრულდა ესე ქეიფი,
ნადიმი ჩინებულია;
მეორე დღეს კი მუშებს
აღარ აქვთ პურის ფულია!
მიმართეს ისევ კლემენტოს
— მფარველო, მოგვეხმარეო,
აღარ გვაქ გროში, კაპიკი,
დღე გვადგა ერთობ მწარეო!
მოგვიხერხევი ავანსი,
ვიქნებით ყმანი შენიო,
შენი მონა და მორჩილი
მუდამ ქამს, ჩვენი დღენიო.
მეორე „პალუჩკამდისინ"
მიგვატანიე სულიო;
მერე კვლავ ჩავჯდეთ ჭამადა;
ვსვათ, გავიხაროთ გულიო.

— ვნახოთ, ვეცდები, იქნება
გაგიწყოთ სადმე ხელია,—
თუმც უნდა გითხრათ წინდაწინ,
საქმე არს ერთობ ძნელია.
სთქვა და წავიდა, მოშორდა.
ეს ჩვენი „ტარიელია",
დარჩენ მუშები უპუროდ
და ჯიბე ცარიელია!
ასეა მუდამ, არ სწყდება;
ეს ჯადოსნური რკალია,
მუშებო, მოდით გონზედა,
დროა გაახილოთ თვალია.

ძე.

ლიხი

მუშის დაშინებაში მას არა ჰყავს სწორია;
სიტყვის შემბრუნებელი ბევრჯერ გაუჯორია.
მევახშობას ეწევა, ვით ყოფილი ბატონი,
რადგან „აჩუედენის" არის ბატონ-პატრონი..
ხელობით გზის ოსტატი მოქმედებით ქველია...
გამოცნობა იმისი აწ არის ძნელია...
იშვიათად, რომ იყოს სადმე მისი ტოლია,
ხომ კი მიხვდით, რომ არის ეს მალრაძე კოლია.

—:—

ეხლა გამოუაროთ აქვე ახლო გვერდშია.
ზაქროს ვნახავთ კიკაძეს, მასაცმ ოვცხოთ ფერდშია;
მასაც ჭკუა ვასწავლოთ, რომ ძოუკლოს გინებას,
თორემ ნახავს ცხვირიდან წითლათ სისხლის დინებას.

—:—

შემდეგ ვნახოთ ესტატე—კაცამ აჭანკალია.
გაარიგ-გაათხოვა მან მრავალი ქალია.
იყოს ნათვლა-ქორწილი, ან სხვა პურ-მარილია;—
ვერვინ ასწრებს იქ მისვლას, ისე დაგეშილია.
ვასოს სამიკიტნოში მყრალი სუნი მიგიტნს.
ნუ მოაკლებ „წყალობას მუშის მყვლეფელ მიკიტანს.
ამის ნაცვლად ფარდული დააშვენდა სადგურსა;
მგონი ქრისტეც თანახმობს, როგორც ვუგდებ მას ყურსა.
მოგვაშორე თავიდან სიბინძურის სათავე.
ჯერჯერობით წერილი ამ ამბით დავათავე.

ბაშკუნ-რეხვაძე.

ნატვრა

— ჰაეროპლანი და ნავი ჩვენს გზებზეა საჭირო... ესენი კი ჰაერსა და წყალში დანავარდობენ.

სამილიციო კომისარიატში

უბნის უფროსის კაბინეტის კარები ხმაურით გაიღო და შიგ მილიციელის თანხლებით რამდენიმე მოქალაქე შემოვიდა.

— აი, ამ ბიჭმა, — დაიწყო ერთმა მოქალაქემ, — ჯიბეში ხელი ჩამიყო, დროზე შევუტყვე და ხელი ჯიბეშივე დავუჭირე...

— ამხანაგო კომისარო — უნდოდა თავის მართლება ქურდს, მაგრამ კომისარმა შეუტია:

— ვინ არის შენი ამხანაგო, შე ჯიბგირო, შენა!

— მე დავინახე, რომ ამ მოქალაქეს საფულე ჯიბიდან უვარდებოდა, რადგან ამოწეული ჰქონდა, და, რომ არ დაჰკარგოდა პატივი ვეცი — ვუსწორებდი' მაგას ეგონა, რომ მე ვპარავდი და ჯიბგირი მიწოდა.

— თქვენ რა გნებავთ?—შეეკითხა უბნის უფროსი ერთ სოფლელს.

— რა მნებავს და თქვენი დღეგრძელობა... მე აქ უნივერსიტეტში შვილი მყავს სტუდენტათ, სადოხტურო ნაწილში. ჰოდა იმის მეტი არაფერი გვყავს; ის არის ჩვენი ამომავალი მზე და მთვარე. სოფელში ქალები დურქინობით ეძლევა, მარა არ ქნა, მასავით ნასტავლი უნდა... ჰოდა, რაღა ბევრი გავაგრძელო, შევიტყვე — ვიღაც რუსის ქალი ატორლიალებია... რად მინდა რძლათ რუსის ქალი?! მე რუსული არ ვიცი და მან ქართული; მუნჯურათ რა უნდა მივახდინო!..

— კი, მაგრამ მოქალაქევ, ამისათვის აქ რა გინდათ?! ეს ხომ ჩვენი საქმე არ არის!?

— შე დალოცვილო, თუ თავიდან არ გითხარი, ბოლო როგორ მიგახდინო!?! ჰოდა, შენ ხარ ჩემი ბატონი, რომ შევიტყვე ეს ამბავი, რაღაცები მივყიდ - მოვყიდე სახლში და მე და ჩემი დედაკაცი გამოვქანდით აქეთკენ... თან ბოდიში თქვენთან მომითხოვია, — ბუასილიც მაქვს და ვიფიქრე — აპელაციასაც გავიკეთებ მეთქი.

დღეს დილით გჟახელით აქ. სტანციიდან, რომ გამოვედით, კონკა ჩამოდგა. რომ ჩავჯექით, გვერდით ეს ვაჟბატონი მომიჯდა. შეხედულება კაცის აქვს; კისერში არშინიანი ღალსტუკი მოუჭერია. რავა წარმოვიდგენდი მაგაზე ცუდს. რაღაც კი მეკვროდა თანდათან უფრო — ახლოს, მარა, ვიფიქრე კონკა გვაქანავებს მეთქი. უცბად, შენ ხარ ჩემი ბატონი, რაღაც ჯიბეში ინძრევა, ვიფიქრე: —რა შემიძვრა? ამ პატიოსან ხალხში რავა შეჭრება თავი! — შეშინებული ვიტაცე ხელი ზედ და ამ პატიოსან ინტლიკენტ ღალსტუკიანის ხელს არ წავაწყდი? კინაღამ გამთეცქნა ამ კინტომ. ფუი, შევარცხვინე შენი „პავედენიე“ და ღალსტუკი... ა, ბატონო, აწი რასაც უზამს ამქვეყნიური... ჩალდი დასახრენტია. კინაღამ დამტოვა ცარიელ დაშვლეპილი თითივით ამ თფილის ქალაქს... რო დოუჭირე, ბატონო, ხელი, მეუბნება: — აშიპკით მომივიდა და ნუ ჰყვირით... კონკა გააჩერეს; ეს მილიციონი კაციც მობრძანდა; მაგას უშველოს ღმერთმა, — კარგათ ჩაატანა კინჩხოში ხელი და ორიოდე ქეც უთავაზა გვერდებში... ამ აურზაურზე ჩემს ცოლს ფოტინეს, ბატონო, ეეშალა ნომრები და ძლივს დავამწყნარე... მერე, ბატონო, ქე ხედავთ აგერ არის ეს ღვთის პირიდან გადავარდნილი! — და მიუბრუნდა ისევ ჯიბგირს.—უჰ! რა უტეხი შუბლი და თვალები გაქვს! შენ დროზე თუ არ დაგხრინტეს, მთელ ქვეყანას დააქცევ.

— სრულიათ ტყვილათ, უდანაშაულოთ მლანძღავს ეს კაცი! — დაიწყო თავის მართლება ჯიბგირმა. — მე, მართალია, მაგის გვერდში ვიჯექი... ჰოდა ჩაფიქრებული ვიყავი და უცბად ამერია... და ჩემს ნაცვლად მის ჯიბეში ჩავყავი ხელი... როგორც კი მიხვდა, იმ წუთშივე ბოდიში მოვუხადე, მაგრამ მაინც არ გაჩერდა, შეურაცხყოფა მომაყენა ხალხში და მილიციონერით თქვენთან წამომიყვანა

— მე თქვენ გიცნობთ, რაც შვილები ხართ! მიმართა უბნის უფროსმა ორივე ჯიბგირებს. — პირველათ არ ხართ ასეთ საქმეზე აქ მოყვანილი! გასწით აქედან, გაეთრიეთ და მეორე ხელ არ ჩამივარდეთ ხელში, თორემ...

გახარებულმა ჯიბგირებმა ერთხმად მადლობა გადაუხადა უბნის უფროსს:

— ვეცდებით არ ჩაგივარდეთ ხელში! — და მხიარული ღიმილით გარედ გამოვიდნენ.

—- შე დალოცვილო, მილიციის უფროსი ხარ, თუ ქრისტეს მოციქული?! ჩაილაპარაკა გაკვირვებულმა სოფლელმა და კომისარის კაბინეტიდან გამოვიდა.

გურული.

ჩვენ თანამშრომელთა

საყურადღებოდ!

„ტარტაროზი“

№ 148

არის

სპეციალური სააღდგომო

ანტირელიგიური ნომერი.

მოგვაწოდეთ მასალები

ცნობათა მიღება

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პხ. გურულს: თქვენი წერილი არაფერში არ გამოგვადგა, გარდა იმისა, რომ მისთვის გასაცემი პასუხი მისგანვე ამოვიღეთ: „სადაც არის ბედი შენი, იქ მიგიყვანს ფეხი შენი“... აი, მხოლოდ ეს ერთი წინადადება გამოვიყენეთ და დანარჩენი თავის საკუთრება ფეხმა მიიყვანა იქ, სადაც იყო მისი ბედი, ესე იგი უფსკერო გოდორში. წერილი ქაღალდის ცალ გვერდზე უნდა დაწეროთ.

ხკიპი-ს: ჩვენ ვგონია, რომ ხუმრობით გამოგვიგზავნიათ ეს მასალა და არა დასაბეჭდათ, თორემ არც ისეთი გულუბრყვილო იქნებით, რომ ასეთი მასალის ვარგისიანობა გწამდეთ.

ჰა, თქვენი მეორე წერილი კიდევ. ვასრულებთ თქვენს თხოვნასა და სურვილს—ვბეჭდავთ თქვენს ლექსს:

ლექსის წერა ვერ ვისწავლე,
მუდამ ამას ვსტირი მე;
ხად ხარ ჩემო ლოზიო,
მუდამ მზად მაქვს პირი მე.

—:—

როცა ტფილისში ჩამოჭელ
შამოუხტენი ტრამვაის;
ათი შაურით დამშტრაფეს
და ვიძახდი: „ვაი-ვაი“-ს,

—:—

კახური ღვინო დავლიე,
თავში ტვინი ამირია;
ამის გამო გოლოვინსკზე
შემოვძახე: „რია-რია“.

ალბათ, ეს ლექსიც მაშინ დაგიწერიათ.

მათრახს (ჩოჩხათი):—ნუ ხართ გულუბრყვილო, თითქოს საქმე გამოკეთდებოდეს:

აქ დაარსდა „კოლექტივი“,
რომელიც თავს ირთობს „ჩერე“-თ.,
ტარტაროზო, უთხარ იმათ:
— შესწყვიტეთ და შეაჩერეთ!

ვეტყოდით, მაგრამ მაინც არაფერი გამოვა აქედან.

აქ იმათთან ზის ერთად
კომკავშირელი შალვა,
(ჯიჯიეშვილი გვარათ).—
უყვარს კრებებზე მალვა.

ვერ ცოდნია კარგი დამალვა!

ძნელ-ოლლის (დუშეთი):—ასეთ ამოცანას იძლევით გამოსაცნობათ ადგილობრივ ამბულატორიის ექიმის შესახებ·

სახლში მივყავს... ერთიც ვნახოთ:
გამობრუნდა ავადმყოფი,—
მაშინ ექიმს გაუფრთხილდით—
დაიჭექებს როგორც თოფი;
ნაპერწკლებს ჰყრის თვალებიდან
ბრაზისაგან განაცოფი.

—:—

ერთი ვნახოთ: მოკვდა კაცი,—
მან შემოდგა სახლში ფეხი...
„მკვდრისთვის რატომ მეძახოდით?,“—
დაიქუხებს, როგორც მეხი,—
თქვენისანა უგუნურებს
„ზურგზე უნდა ედგათ ვეხი“.

ამას ვინ არ მიხვდება, რომ ეს არის ექიმი შახტინაროვი! ამიტომაც ეს თქვენი მასალა არ დაიბეჭდება.

შოლტს:—თუმცალა ჩვეულებრივ ამბავს იწერებით, მაგრამ ჩვენ მხოლოდ ის გვაკვირვებს, რომ:

ალმასკომის თავმჯდომარე მთელი დღე სამიკიტნოში ქეიფობს... იგინება, ილანძღება... დილით სამიკიტნოს კარებთან გდია, მისივე პირიდან ამონთხეულ სიბინძურეში... გამვლელები მაზე გადადიან“...

საკვირველია, რატომ არ მიხედავენ ქუჩაში გაშხლართულ კაცს და არ ეპატრონებიან!

არ არის გასაკვირი, რომ კაცს ასეთი საქმე დამართია, რადგან:

ყაფიალდებმა და ძმა-ბიჭებმა
ის მიატოვეს, ვით მეფე ლირი....
იქვე კარებთან დაეცა პირქვე
და მისვე „მმმბეეე-“ში ჩაარჭო ცხვირი.

საწყალი ცხვირი... კიდევ კარგი, რომ ღორს არ მოუჭამია.

იშხვარს (თეთრი-წყარო. ხარაგოული): — თქვენს ლექსთა წყობას და მის რითმებს ვაგზავნით პოეზიის ქალაქ აბდა-ბოდვაში, სადაც ახლო ხანში გაიმართება კონკურსი და გამოფენა საუკეთესო ლექსებსა და რითმებზე.

პუპი რომ ამ საქმეს ჩადის
ჩემი თვალით ვნახე.
ნათლობა თუ სადმე იქნა,
არ იშურებს ხარჯებს.
ტარტაროზჯან, ინახულე
მასწავლებელი პუპი
მათრახიც თან წამოიღე
ერთი მაგრათ უჭი.

(ცნობისათვის ქალაქი აბდა-ბოდვა იმყოფება უფსკერო გოდრის დასავლეთ ნაწილში).

პირცეცხლს (საჯევახო):—აი, რას ნიშნავს მოუფიქრებლობა და გაუგებრობა! თუ ვერამ არ თანაუგრძნო თქვენს სიყვარულს, თურმე ასე მოიქცევით::

გავალ მტკვარში ვერის ხიდზე
და შევდგები მოაჯირზე;
მე იქიდან თავს დავიხრჩობ,
დაგაქვრივებ ჟინზე, ჟინზე....

კი, მაგრამ საჯევახოდან ტფილისში უნდა ჩამოხვიდეთ თავის დასახრჩობათ?! არც ისეთი ბუმბერაზი ბრძანდებით, რომ ახლობელმა დიდ მდინარეებმა ვერ გაგიწიოთ სამსახური. კაცი თავს იხრჩობთ, ესეც კმარა, და რატომ სწევთ სამგზავრო ხარჯებს!? აი, ამას ჰქვია უთავბოლო და შეუსაბამო ხარჯები.

კანჭარაკუნას:—შედარებითია ყველაფერი... თქვენ გვწერთ, რომ ეს ლექსი აუცილებლათ მოგვითავსოთ. რადგან იგი თქვენ დაგაწერინა იმ საუცხოვო სანახაობამ, რომელიც თქვენ წინ გადაიშალა, როცა:

იქით გორა, აქეთ გორა,
შუაში მთა ნისლიანი;
გადამეწვა ცეცხლისაგან
ერთი ფაცხა ისლიანი.

ამ ლექსს აკლია სიმხურვალე და ცეცხლი. ალბათ, არ ეყო ფაცხის დაწვა. უფრო დიდი რომ რამე დაგეწვებოდეს, ალბათ, უკეთესი სანახაობა იქნება და ლექსსაც უკეთესს დასწერთ. რაც უნდა იყოს, ამ ლექსის შესათხზველათ არ ღირდა ფაცხის დაწვა.

ახლა მიხვდი, თუ ნერონმა
რატომ დასწვა ცეცხლით რომი...
ცეცხლს უცქერდა და ლექსს სწერდა,
ქვის კედელზე მინაყრდომი...
პოეტებიც ლექსს მაშინ ვწერთ,—
როს თავი გვაქვს მეტად ცხელი....
და მეც თავი გამიცხელდა
და კალმისტარს ვსტაცე ხელი...

ესლა კიდევ არაფერი, — მაგრამ რა გეშველებათ, როცა ზაფხულის სიცხეები დაიწყება!?

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„ჯადოსნური წრე“

1. ექიმს უსმენდა მოხსენებას: პაპიროსის წევა და ღვინის სმა საწამლავია ჩვენი ჯანმრთელობისათვის!!.

2. როცა სახლში დაბრუნდა, ცოლი გაახარა: მე აწი არც პაპიროსს მოვსწევ და არც არასოდეს დავთვრები!

3. მეორე დღეს სამეურნეო დარგის მუშაკს უსმენდა: ვინაიდან სახელმწიფოს დიდი შემოსავალი აქვს თამბაქოსა და ღვინისაგან, ამიტომ ჩვენ ხელი უნდა შევუწყოთ ამათ ზრდასა და განვითარებას“...

4. და იგი გალეშილი დაბრუნდა სახლში.

ხმა, კრინტი არ დაძრო! ემუქრებოდა ცოლს, მე საზოგადო საქმეს ვაკეთებ... მე სახელმწიფოს ვეხმარები. პაპიროსსა და ღვინოს ვენაცვალე მე.

პოლიგრაფტრესტის მე-ნ-ე სტამბა, კამოს ქ. № 88